

sygn. akt II C 395/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marcin Polakowski
Protokolant:	sekr. sądowy Przemysław Mazur

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko Gminie P. i (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie

postanawia:

- 1. udzielić zabezpieczenia w zakresie żądania zapłaty renty z tytułu zwiększenia potrzeb w ten sposób, że na czas trwania niniejszej sprawy zobowiązać Gminę P. i (...) Spółkę Akcyjną w W. kwoty 8.900,00 (osiem tysięcy dziewięćset) złotych miesięcznie, płatnej na rzecz M. S. do dnia 10 każdego kolejnego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następującego po terminie płatności do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, iż zapłata przez jednego z obowiązanych zwalnia w odpowiednim zakresie drugiego z obowiązanych;**
- 2. oddalić wnioski o udzielenie zabezpieczenia w pozostałym zakresie;**
- 3. nakazać kasie Sądu Okręgowego w Warszawie wypłacić na rzecz M. S. kwotę 100,00 (sto) złotych tytułem zwrotu opłaty od wniosku o udzielenie zabezpieczenia.**

sygn. akt II C 395/15

UZASADNIENIE

M. S. w pozwie skierowanym przeciwko Gminie P. i (...) S.A. w W. domaga się ustalenia odpowiedzialności pozwanych za skutki wypadku, jakiemu uległ 28 marca 2013 roku, a także zasądzenia od nich na zasadzie solidarności nieprawidłowej następujących kwot: (...) zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, (...)zł miesięczne tytułem renty za zwiększenie potrzeb, (...)zł miesięcznie tytułem renty za utratę zdolności do pracy zarobkowej, (...)zł tytułem odszkodowania za utracone zarobki oraz (...) zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Podstawą faktyczną wszystkich żądań zgłoszonych w niniejszej sprawie jest doznanie przez powoda obrażeń ciała skutkujących paraplegią wiotką kończyn dolnych, zaburzeniem czucia poniżej poziomu uszkodzenia w okolicach pachwin, całkowitym brakiem czucia poniżej pachwin, zaburzeniami w funkcjonowaniu (...), skostnieniem neurogennym stawów biodrowych, zaburzeniami termoregulacji i układu wegetatywnego, niedosłuchem lewostronnym i brakiem węchu. Przy czym obrażenia te miały powstać przy wykonywaniu czynności służbowych

na rzecz podmiotu trzeciego na skutek upadku z wysokości w budynku świetlicy wiejskiej stanowiącym własność pozwanej Gminy.

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia poprzez zapłatę renty, zawarty w pozwie, został prawomocnie oddalony postanowieniem z 13 lipca 2015 roku.

M. S. w piśmie złożonym 1 grudnia 2016 roku (k. 1174) ponownie wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczenia w zakresie renty poprzez zobowiązanie pozwanych do zapłaty na jego rzecz kwoty 22.409,05 złotych miesięcznie płatnej od listopada 2016 roku z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności.

Uzasadniając wysokość żądanego zabezpieczenia powód powołał się na potrzebę ponoszenia następujących wydatków w skali miesiąca:

1. 1900 złotych – konsultacje lekarskie, badania diagnostyczne, lekarstwa suplementy diety, środki opatrunkowe, higieniczne i kosmetyczne;
2. 10350 złotych – stała rehabilitacja;
3. 3000 złotych – przejazdy na konsultacje i rehabilitację
4. 1000 złotych – noclegi i wynajem mieszkania w czasie pobytu na rehabilitacjach
5. 700 złotych – strój sportowy i obuwie,
6. 750 złotych – koszty wyżywienia
7. 3000 złotych – koszty opieki.

Ponadto powód wskazał, że planuje nabycie urządzenia do elektrostymulacji mięśni za cenę 17.090,50 złotych, płatną w 10 równych ratach po 1709,05 złotych, które to włącza do oczekiwanej kwoty zabezpieczenia.

Pozwani wnieśli o oddalenie wniosku o zabezpieczenie (k. 1275, 1303).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd strona może żądać udzielenia zabezpieczenia dochodzonych w niej roszczeń. Co do zasady, warunkiem udzielenia takiego zabezpieczenia, jest konieczność jednoczesnego spełnienia kumulatywnie określonych w art. 730¹ § 1 k.p.c. przesłanek, to jest uprawdopodobnienie samego roszczenia podlegającego zabezpieczeniu, jak i uprawdopodobnienie określonego 730¹ § 1 k.p.c. interesu prawnego, tj. tego, że brak udzielenia zabezpieczenia może uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Odstępstwa od wskazanych wyżej reguł ogólnych, mające - zważywszy na charakter dochodzonych w tej sprawie roszczeń - zastosowanie do wniosku powódki, określone zostały w art. 753 k.p.c. i art. 753¹ § 1 k.p.c. Zgodnie z treścią tych przepisów w sprawach o rentę podstawą udzielenia zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.

W odniesieniu do zabezpieczenia roszczeń rentowych podstawą udzielenia zabezpieczenia staje się zatem samo uprawdopodobnienie, iż na skutek wystąpienia zdarzenia, za które odpowiedzialność ponosi pozwany, w szczególności w odniesieniu do uprawnionego zmniejszyły się widoki powodzenia na przyszłość, bądź też że zwiększyły się jego usprawiedliwione potrzeby, przy czym uprawniony zwolniony jest z obowiązku uprawdopodobnienia posiadania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia i nie musi tym samym wykazywać, że brak zabezpieczenia pozbawi go możliwości zaspokojenia lub utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia.

Jednakże Sąd miał także na uwadze to, iż przez uprawdopodobnienie roszczenia rozumieć należy także uprawdopodobnienie rozmiaru przysługującemu uprawnionemu roszczenia, mając na uwadze przyczynienie się powoda do szkody (uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 24.10.2012 r. I Acz 1910/12, Lex nr 1264472).

Ustalony dotychczas stan faktyczny pozwala przyjąć, iż zdarzenie powodujące niewątpliwe uszkodzenia ciała powoda miało miejsce w budynku stanowiącym własność Gminy P., objętą ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej świadczonym przez (...) S.A w W.. Wprawdzie aktualnie nie ma możliwości drobiazgowego stwierdzenia faktów bezpośrednio poprzedzających wypadek, w szczególności sekwencji poszczególnych zachowań powoda. Jednakże nie budzi wątpliwości, że przebywając na poddaszu (strychu) wskazanego budynku przerwał on swoim ciałem strukturę sufitu podwieszanego pomieszczenia poniżej - płaszczyzny nie przeznaczonej do użytku jako podłoga owego poddasza i spadł.

Tak ustalone fakty wstępnie pozwalają na przypisanie odpowiedzialności pozwanej Gminie jako posiadaczowi przedmiotowego budynku na zasadzie z art. 434 k.c. Sąd ma bowiem na względzie tezę która odpowiada stanowi faktycznemu w niniejszej sprawie, iż odpadnięcie fragmentu balustrady urządzonej z płyty szklanej - w wyniku potknięcia się i upadku na nią osoby znajdującej się na balkonie - stanowi oderwanie się części budowli. Za szkodę, jakiej ona doznała na skutek wypadnięcia wraz z odłamkami balustrady na zewnątrz balkonu, odpowiada - na zasadzie art. 434 k.c. - samoistny posiadacz tej budowli (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 22.11.1985 r. II CR 378/85, Lex 5223).

Jednocześnie odpowiedzialność Gminy P., a za nią (...) S.A. w istocie może być rozważana na podstawie art. 415 lub 416 w związku z art. 415 k.c. wobec możliwego naruszenia obowiązków z 208 § 3 w związku z art. 207 art. 304 i 304⁴ k.p. Z dotychczas przeprowadzonych dowodów nie wynika bowiem by Gmina przekazała pracodawcy powoda informację o zagrożeniach występujących w przedmiotowym obiekcie. Takie zaś zagrożenia, jak się wydaje, tam występują. Wynika to z opinii biegłego A. B. (k. 1035-1042, 1091-1097, 1127-1132, 1270-1272), który stwierdził niebezpieczeństwo upadku osoby przebywającej na przedmiotowym poddaszu z uwagi na brak obarierowania otworu włazowego oraz brak obarierowania pomostu. Na obecnym etapie postępowanie powyższe stwierdzenia, są wystarczające do przypisania odpowiedzialności pozwanych. Nie jest zatem wykluczona hipoteza, iż oba pozwane podmioty ponoszą odpowiedzialność cywilną względem powoda, w szczególności odpowiedzialność z tytułu renty za zwiększone potrzeby.

Sąd miał na względzie także i to, że powód po pierwsze nie wykazał bezwzględnego obowiązku przeprowadzania czynności kontrolnych poprzez osobiste zbadania urządzenia technicznego znajdującego się na poziome przedmiotowego poddasza. Ponadto nie może umknąć to, że powód wchodząc tam, tj. do miejsca sobie nieznanego, słabo oświetlonego i nie przeznaczonego na stały pobyt ludzi o czym świadczy konieczność posługiwania się otwieranymi tylko w razie potrzeby schodami strychowymi – winien zachować ostrożność i rozwagę. Zaniechania w tym zakresie muszą skutkować stwierdzeniem przyczynia się do szkody i miarkowaniem odpowiedzialności pozwanych (obowiązanych) zgodnie z art. 362 k.c. także na etapie rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Podstawą dochodzonych roszczeń rentowych, zabezpieczenia, których powód się domaga, jest w tym wypadku art. 444 § 2 k.c. Zgodnie z treścią tego przepisu, jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia zwiększyły się potrzeby poszkodowanego przysługuje mu z tego tytułu roszczenie o rentę. Jak podnosi się w orzecznictwie, zasądzenie renty z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego aktualne jest wówczas, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu do stanu sprzed wyrządzenia szkody (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 lipca 2015 r., I ACa 74/15).

Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego, w myśl art. 444 § 2 k.c., oznacza sytuację, w której musi on ponosić dodatkowe koszty, których nie ponosiłby, gdyby nie doszło do zdarzenia wyrządzającego szkodę na osobie. Tego

rodzaju zwiększone potrzeby wprost zostały wskazane w pozwie. Konieczność ich ponoszenia wynika zaś z dołączonych dokumentów medycznych, a także zeznań powoda.

Sąd ma na względzie, iż odpowiedzialność cywilna obejmuje także uzasadnione i celowe koszty leczenia oraz rehabilitacji poszkodowanego niefinansowane ze środków publicznych (art. 444 § 1 k.c.) (uchwała (7) SN z 19.05.2016r. III CZP 63/15).

Sąd miał na uwadze to, iż dla rozstrzygnięcia w przedmiocie renty związanej ze zwiększonymi potrzebami, wydanego w oparciu o art. 444 § 2 k.c., nie jest konieczne stwierdzenie, że osoba poszkodowana rzeczywiście ponosi wszystkie niezbędne wydatki, lecz wystarczy ustalenie istnienia takiej potrzeby. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1976r., IV CR 50/76).

W przypadku obliczenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb sąd nie jest zobowiązany do drobiazgowej dokładności w tym zakresie. Dla jej zasądzenia wystarcza przy tym samo istnienie zwiększonych potrzeb (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 lipca 2015 r., I ACa 234/15).

Jednym z celów zabezpieczenia o charakterze nowacyjnym – jest zapewnienie uprawnionemu środków na co najmniej zachowanie stanu zdrowia do czasu ewentualnego otrzymania środków finansowych w przypadku uwzględnienia powództwa. Sąd ma zatem na uwadze to, iż miesięczne dochody w gospodarstwie domowym powoda na poziomie niespełna 5000 złotych (k. 56) mogą być dalece niewystarczające do zapewnienia mu niezbędnej opieki.

Sąd uznał w związku z tym, iż powód wymaga stałego przyjmowania leków oraz suplementów diety, opieki lekarskiej i zajęć rehabilitacyjnych mających na celu co najmniej podtrzymanie jego obecnego stanu zdrowia. Przekonujące są przy tym wywody, iż wiąże się to z koniecznością licznych podróży i zamieszkiwania w pobliżu ośrodków rehabilitacyjnych. Może to, bowiem wynikać z oferty określonych – potrzebnych powodowi świadczeń leczniczych ukierunkowanych na dotyczące go schorzenia. Podane związane z tym koszty z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego oraz przedłożonych rachunków nie wydają się być nadmierne w następującym zakresie: 1900 złotych za konsultacje lekarskie, badania diagnostyczne, lekarstwa suplementy diety, środki opatrunkowe, higieniczne i kosmetyczne, 10350 złotych za stałą rehabilitację; 3000 złotych za przejazdy na konsultacje i rehabilitację oraz 1000 złotych za noclegi i wynajem mieszkania w czasie pobytu na rehabilitacjach.

Na obecnym etapie postępowania Sąd nie podziela twierdzeń, iż powód na skutek wypadku, a ściślej usuwania jego skutków zmuszony jest ponosić koszty zakupu stroju sportowego i obuwia za kwotę 700,00 złotych miesięcznie. Wprawdzie przechodzenie intensywnej rehabilitacji i korzystanie z wózka inwalidzkiego może powodować szybsze zużywanie odzieży na skutek przetarć i rozdarć, to jednak powód skutecznie nie uprawdopodobnił, iż ma to wymiar odpowiadający powyższej kwocie. Fakt, iż w sposób częstszy niż przeciętnie używane odzież wymaga prania, nie uzasadnia stałego dokupywania jej poszczególnych części. W ocenie Sądu w żaden sposób potrzeby powoda odnośnie cech obuwia nie uzasadniają jego częstej wymiany.

Dlatego też Sąd uznaje na zasadzie art. 322 k.p.c., iż miesięczny koszt nabywania odzieży jest nie większy niż 350 złotych.

Sąd nie uznaje także na obecnym etapie postępowania, że dieta powoda wymaga ponoszenia nadzwyczajnych miesięcznych wydatków w kwocie 750,00 złotych. Po pierwsze już w innej pozycji uzasadnienia wniosku M. S. wskazał suplementy diety. Po drugie nie zezemplifikował poszczególnych produktów żywnościowych, które musi spożywać z uwagi na stan zdrowia. Sąd zważył, iż ryby, nabiał, owoce i warzywa są elementem diety także i osób w pełni zdrowych. Nie jest przekonujący ponadto argument, iż częste wyjazdy powoda powodują, iż on i jego żona prowadzą w istocie podwójne gospodarstwo domowe i przez to ponoszą większe koszty żywności. Brak odpowiedniego planowania zakupu żywności nie może wchodzić w zakres szkody. W związku z tym, Sąd w tym zakresie nie podzielił twierdzeń powoda.

Jeśli zaś chodzi o koszty opieki osób trzecich, to Sąd uznał je za usprawiedliwione do kwoty 1200 złotych jako iloczyn 4 godzin opieki dziennie, 30 dni opieki w takim wymiarze miesięcznie i 10 złotych jednostkowego kosztu takiej opieki.

Zważyć bowiem należy, iż powód nie jest osobą całkowicie niesamodzielną i uzależnioną od innych. Nie wymaga zatem stałego nadzoru i opieki. Konieczny wymiar wynikający z paraplegii kończyn dolnych i zaburzeń czynności fizjologicznych wynosi 4 godziny dziennie, co związane jest z przygotowywaniem posiłków, praniem i sprzątaniem. Sąd nie stwierdza by potrzeba tej niezbędnej opieki była większa w dni wolne od pracy. Stawka zaś 10 złotych za godzinę odpowiada wycenie rynkowej tego typu usług, co wynika z zasad doświadczenia życiowego.

Ponadto Sąd nie włączył w zakres kwoty objętej zabezpieczeniem zapłaty renty kosztów nabycia urządzenia do elektrostymulacji mięśni. Po pierwsze jest to wydatek, który będzie ponoszony przez z góry określony czas – 10 miesięcy. Po drugie powód nie podniósł, iż dotychczas posiadane przez niego zasoby finansowe nie pozwalają mu ponieść tego jednorazowego w istocie kosztu.

Zważając na powyższe Sąd i przyjmując przyczynienie się powoda do zaistnienia szkody, co najmniej w połowie, udzielił zabezpieczenia w zakresie zapłaty renty do kwoty 8.900,00 miesięcznie ($1900+10350+3000+1000+350+1200 = 17800$ $17800/2=8900$).

Sąd zastrzegł przy tym, iż spełnienie świadczenia rentowego przez jednego pozwanych zwalnia w odpowiednim zakresie drugiego, uznając, iż nie istnieje podstawa do obarczenia tych podmiotów wprost odpowiedzialnością solidarną. Terminowość zaś zapłaty Sąd obwarował obowiązkiem ponoszenia odsetek ustawowych za opóźnienie zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c.

Sąd nie znalazł podstaw do ograniczenia odpowiedzialności (...) S.A. w W. do kwoty 48.000,00 złotych. Dotychczasowy przebieg postępowania nie wskazuje bowiem na wyczerpanie sumy pokrycia ubezpieczeniowego wobec pozwanej jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto na obecnym etapie sprawy nie można antycypować sposobu wykonania uzasadnianego orzeczenia przez obowiązanych. Nie jest bowiem wykluczone spełnianie świadczenia wyłącznie przez Gminę P. – bez zaangażowania finansowego ubezpieczyciela. W przypadku zaś wykorzystania sumy ubezpieczenia – pozwany ten dysponuje instrumentem z 742 k.p.c. w celu ochrony swoich praw.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 753¹ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 753 § 1 k.p.c. w zw. z art. 444 § 2 k.c. Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

(...)

2016.12.29. (...)